

Peking

Per Linnér, aamb

Jakob Holthuis, kommersiell handläggare

UD-ASO Dnr 85

Kinesiska exportrestriktioner för sällsynta jordartsmetaller¹ förstärks

Nya direktiv kring exportkvoter för 2011 från handelsministeriet i Peking

- **En representant för det kinesiska handelsministeriet kungjorde den 19 oktober att exportrestriktionerna för sällsynta jordartsmetaller (rare earths) ytterligare kommer förstärkas under 2011. Exportkvoten för nästa år kommer att minska med 30 procent.**
- **Restriktionerna riskerar att skada omvärldens industriproduktion. Japans högteknologiska industri kan drabbas särskilt hårt men oron är också stor bland europeiska företag.**
- **Kina hävdar att restriktionerna syftar till att skydda de inhemska lagren från uttömning och att andra länder bör nyttja sina egna depositioner istället för att kritisera Kina.**

Kina ämnar under 2011 att reducera exportkvoterna av sällsynta jordartsmetaller med ytterligare 30 procent. Utspelet har givit upphov till kraftiga reaktioner från omvärlden, framförallt från Japan, vars industri är en stor konsument av sällsynta jordartsmetaller och nästan helt saknar egna depositioner. Att strypa flödet av sällsynta jordartsmetaller var en av repressalierna som Kina iscensatte under den senaste tidens tvist om Senkaku/Diaoyu-öarna. Utvecklingen belyser omvärldens beroende av Kinas produktion och nödvändigheten av att hitta alternativa källor för sällsynta jordartsmetaller. Frågan är speciellt känslig eftersom det handlar om jordartsmetaller som i framtiden kan få stor strategisk vikt (försvarsindustrin är t.ex. en sektor som är beroende av jordartsmetallerna). Även den europeiska industrin är hårt drabbad då cirka 50 procent av Kinas export av jordartsmetallerna går till EU. I samtal med ambassaden har EU-delegationen i Peking berättat att allt fler europeiska företag framför klagomål gällande Kinas agerande.

---

¹ Det finns 17 sällsynta jordartsmetaller vilka används inom produktion av högteknologiska produkter såsom exempelvis mobiltelefoner, vindkraftsturbiner, hybridbilar och missiler.

Kina bryter idag över 90 procent (enligt vissa utsagor hela 97 procent) av världens sällsynta jordartsmetaller, och innehar över en tredjedel av världens identifierade reserver. Detta kan jämföras med t.ex. USA som enligt en rapport förberedd för den amerikanska kongressen har cirka 13 procent av världens reserver.

Kina har dessutom nyligen gjort ett antal investeringar i australiensiska jordartsmetalltillgångar. Kinas egen konsumtion av jordartsmetallerna är ökande och vissa analytiker bedömer att Kinas konsumtion inom två år kommer vara lika omfattande som dess produktion.

I slutet av 2009 publicerade ministeriet för industri och informationsteknologi strategiplanen *Rare Earths Industry Development plan, 2009-2015* (REE). REE beskriver policy för sällsynta jordartsmetaller och innefattar regleringar och restriktioner kring illegal brytning, smuggling, licensering för brytning, produktionstak och exportkvoter. Efter att REE lanserades har åtgärder vidtagits, framförallt för hindra att kinesiska reserver förbrukas och för att begränsa exporten. Sedan början av 2010 har exportkvoterna för sällsynta jordartsmetaller redan sänkts med hela 72 procent.

Kina framhäver i huvudsak tre anledningar till varför man ytterligare avser begränsa exporten:

- Många andra länder innehar betydande jordartsfyndigheter men bryter endast mycket små kvantiteter eftersom det är billigare att importera jordartsmetallerna från Kina. Kina motsätter sig att landets egna resurser förbrukas för export samtidigt som andra länder ”sparar sina lager”.
- Kina vill, genom att minska exporten, stävja inhemsk överproduktion och illegal brytning. Målet är att skydda de egna lagren av sällsynta jordartsmetaller från överexploatering och slutgiltigt uttömning. Med bibehållen brytningstakt hävdar handelsministeriet att landets reserver av sällsynta jordartsmetaller kommer att ”stå tomma inom 15 till 20 år”.
- Gruvnäringens påverkan på miljön och behovet utav hållbar utveckling är en annan anledning som framhålls för att berättiga Kinas åtaganden.

Kina försäkrar att restriktioner inte bara gäller export utan även brytning och hävdar att exportkvoterna inte står i strid med WTO:s regelverk.² EU-delegationens handelsexpert på området motsätter sig dock den

² Artikel XX (g) i GATT-regelverket anger följande undantag för användandet av icke-diskriminerande handelsrestriktioner: “Relating to the conservation of exhaustible natural resources if such measures are made effective in conjunction with restrictions on domestic production or consumption”

beskrivningen och menar att restriktionerna endast gäller export och inte brytning eller försäljning. Enligt EU-delegationen bör restriktionerna därför snarare tolkas som ett instrument för att tvinga utländska högteknologiska industrier att etablera sig i Kina.

Kinesisk media rapporterar att omvärlden ”sätter orättvis press” på Kina i frågan och kritiken avfärdas genom att hänvisa till ”interna åtaganden vilka faller inom Kinas egna jurisdiktion”.

Ambassadens kommentar

Det är uppenbart att ekonomisk nationalism ligger bakom de allt strängare kinesiska restriktionerna. Kina har länge haft ögonen på marknaden för sällsynta jordartsmetaller och exempelvis uttalade sig Deng Xiaoping 1992 i frågan med orden ”Det finns olja i Mellanöstern, det finns sällsynta jordmetaller i Kina”.

Kortsiktigt är problemet mycket allvarligt då restriktionerna kan skada europeiska industriintressen. Med tanke på att relativt stora depositioner finns i många andra länder, exempelvis Mongoliet, Australien, Sydafrika och USA, bör problemet på medellång sikt kunna lindras. Att ta brytningen till en kommersiellt gångbar nivå utgör dock ett potentiellt hinder i processen.